

Daf 95: AUTHORIZATION

דף פ"ח: "הרשאה"

Reuven needed to travel to a distant location, and he did not know how he would continue to run his business during his brief absence. **So, Reuven turned to his friend and asked him to take his place for a few days.** A bystander said to the two men: "All is well and good, but whoever comes to the store could be afraid to buy from your friend, because how would they be able to know the owner of the store permitted him to sell the items there?" A person may do with their own property and possessions whatever they desire. If a person wishes, they can choose to abandon their money. If a person desires, they can give their money away as a gift. It is possible to do anything [with one's own possessions]. However, no one is permitted to give away **their friend's** money as a gift.

ראובן נזקק לנסע למקום רחוק, ובינתיים לא ידע כיצד ימשיך להתנהל בית העסק שלו. הוא פנה לחברו ובקש ממנו למלא את מקומו לימים אחרים. אדם שעמד במקום אמר להם: "הכל טוב ויפה, אך מי שיבא לחנות יחשש לקנות מן החבר, כי מנין לו שבעל החנות הרשה לו למכר בה? כל אדם רשאי לעשות בממונו ובנכסיו ככל אשר יחפץ. אם הוא רוצה, הוא יכול להפקיר ממון. אם הוא רוצה, הוא יכול לתת אותו במתנה. אפשר לעשות הכל. אבל אין אדם יכול לתת במתנה את הנכס של חברו.

Therefore, the same person went on to tell them — **you must write a "harsha'ah"** (authorization). **"Harsha'ah" comes from the word reshut ("authority").** The store owner wrote a **"harsha'ah"** that granted power of attorney to his friend to do with the items in the store what he understands needs to be done with them. This way, it is possible to trust that the owner of the store allowed the friend to sell the objects in his store.

לכן, המשיך ואמר להם אותו אדם- עליכם לכתב "הרשאה". הרשאה היא מלשון רשות. בעל החנות כותב "הרשאה" שהוא מפיח את כחו של חברו לעשות בהפצים שבחנות את מה שהוא מבין שצריך לעשות אתם, וכה אפשר לסמך על החבר שבעל החנות הרשה לו למכר הפצים.

Daf 96: A DISCIPLE ADHERES TO THEIR RAV

דף פ"ט: תלמיד הדבק ברבו

A student who studies well with their Rav can gain many good things and achieve a sense of spiritual elevation thanks to what they learn from their Rav. When a student approaches their teacher, sees how that teacher behaves, learns, prays, and works to improve personal attributes, the student learns through the modeling of that teacher and **begins to behave that way on their own.**

תלמיד הלומד היטב אצל רבו, יכול לזכות לדברים רבים וטובים, ולהתעלות בזכות מה שלמד מרבו. כאשר התלמיד מתקרב לרבו, ורואה כיצד הוא מתנהג, איך הוא לומד, איך הוא מתפלל, וכיצד הוא עובד על מדותיו, אזי התלמיד לומד מרבו ומתחיל להתנהג כה בעצמו.

The *amoraim* considered [the personal role modeling of a teacher to their students] of great significance, to such an extent that they said a Rav who does not permit his disciples to serve him deprives them of benevolence — as **it is the great privilege of a disciple to serve their Rav.** If we seek to prove the degree to which a student who cleaves to a great *talmid chacham* and learns from their ways can achieve spiritual elevation, **let's remember Yehoshua bin Nun, the leading disciple of Moshe Rabbeinu,** who served him faithfully, and clung to his ways. Yehoshua was privileged to become the leader of *Am Yisrael*.

עד כדי כך החשיבו האמוראים את הדבר, שאמרו כי רב שאינו מאפשר לתלמידו לשמשו מונע ממנו חסד, כי זכות גדולה היא לתלמיד לשמש את רבו. אם רוצים אנו להוכיח עד כמה יכול להתעלות מי שדבק בתלמיד חכם גדול ולומד מדרכיו, נזכר ביהושע בן נון, תלמידו הגדול של משה רבנו ששמשו בנאמנות ודבק בדרכיו, עד שזכה בעצמו להיות מנהיגו של עם ישראל.

Daf 97: ACTIONS ABOVE AND BEYOND THE LETTER OF THE LAW

דף ס"ט: לפנים משורת הדין

What is the meaning of the term "lifnim me'shurat ha'din"? There are cases in which, according to the law, a person is right, but it is appropriate for that individual to act in accordance with *lifnim me'shurat ha'din* (by choosing to act above and beyond the letter of the law) and concede. For example, a man found a lost object in a city whose inhabitants were mostly non-Jews. The *halachah* states that even if there is a *siman* (distinguishing mark) on the object, the finder is not obligated to announce the lost item. However, if the Jew who lost the item arrives and identifies the *siman* on the item, the finder should act *lifnim me'shurat ha'din* and return the item to its owner. The value of *lifnim me'shurat ha'din* is deemed to be of such importance that *Chazal* said Jerusalem was destroyed because people did not yield to one another and did not act in accordance with this essential value.

מה פרוש המשג "לפנים משורת הדין"? יש מקרים שבהם על פי הדין אדם צודק, אך ראוי שינהג לפנים משורת הדין ויתור. למשל, אדם שמצא אבדה בעיר שרב תושביה נכרים. ההלכה קובעת, כי אפילו אם יש סימן על החפץ הוא לא צריך להכריז על האבדה. אבל, אם יבא היהודי שאבד את החפץ ויגיד לו את הסימנים של האבדה, הרי הוא נוהג לפנים משורת הדין ומחזיר לו את האבדה. עד כדי כך חשוב לנהג לפנים משורת הדין, שאמרו חז"ל שירושלים נחרבה מפני שאנשים לא ויתרו זה לזה ולא נהגו לפנים משורת הדין.

The Talmud relates an incident involving Rav Pappa, who was known to follow the principle of *lifnim me'shurat ha'din*. Once, Rav Pappa bought land from an individual, and **then later, the seller appeared and asked to void the sale.** The seller explained: "When I sold the field to you, I was in dire need of money, urgently. But now it became clear to me that I have money from another source. I beg you, please cancel the sale." In terms of the law, Rav Pappa did not have to cancel the sale, since he had already acquired the land. However, **Rabbi Pappa customarily acted in keeping with the virtue of *lifnim me'shurat ha'din*,** and so he agreed to void the sale.

התלמוד מספר על האמורא רב פפא שנהג לפנים משורת הדין. מעשה ברב פפא שקנה קרקע מאדם אחד, ואחר כך הופיע המוכר ובקש לבטל את המכירה, והוא הסביר: כשמכרתי את השדה הייתי זקוק לכסף בדחיפות, אך עכשיו התברר לי שיש לי כסף ממקום אחר. אנא, בבקשה, בטל את המכירה. מצד הדין רב פפא אינו חייב לבטל את המכירה, שהרי הוא כבר קנה את הקרקע, אך רב פפא נהג לפנים משורת הדין והסכים לבטל את המכירה.

Daf 98: MISAPPROPRIATION OF SANCTIFIED PROPERTY

דף ע"י: מעילה בהקדש

There is a law called "me'ilah b'hekdesh." What is *me'ilah b'hekdesh*? There was an incident involving Yehudah, who lived during the time of the Second *Beit HaMikdash*. Once, Yehudah decided to donate money to the *Beit HaMikdash*. He took several coins and consecrated them to the *Beit HaMikdash*. Yehudah placed those coins in a special wallet and planned to give them to the *gizbar* (treasurer) **for hekdesh (items dedicated to the Beit HaMikdash)** when he ascended to Jerusalem.

One day, Yehudah went to the market to purchase vegetables. When he returned home, Yehudah realized he had accidentally switched the wallet containing his everyday money, with the wallet containing *hekdesh* money and, as a result, he had just used money designated as *hekdesh* to buy vegetables. What happened to the *hekdesh* funds? When Yehudah handed the *hekdesh* money to the vegetable vendor, **that money immediately became a non-holy object, i.e., no longer sacred.** Yehudah had [accidentally] misappropriated *hekdesh*. The Torah commands Yehudah **to pay to the hekdesh fund of the Beit HaMikdash the sum he misappropriated, plus an additional one-fifth.**

ישנו דין הנקרא- דין "מעילה בהקדש", [הקדש הוא רכוש ששייך לבית המקדש]. מהי מעילה בהקדש? מעשה ביהודה שהיה חי בתקופת בית המקדש. באחד הימים החליט יהודה לנדב כסף לבית המקדש. הוא נטל מטבעות אחדים, הקדישם לבית המקדש, הכניסם לארנק מיוחד ותכנן להביאם לגזבר ההקדש כשיעלה לירושלים.

יום אחד יצא יהודה אל השוק כדי לקנות ירקות, וכששב לביתו גלה שבטעות הוא החליף את ארנק כספי החלין בארנק כספי ההקדש, וזה עתה השתמש בכסף שבארנק כספי ההקדש. מה קרה לכסף של הקדש? ברגע שהוא נתן אותו למוכר הירקות הכסף התחלל, נהיה חלין, כבר אינו קדוש. יהודה מעל בהקדש. התורה מצוה אותו לשלם להקדש את הסכום שבו הוא מעל, בתוספת חמישית.

Daf 99: PRIESTLY GIFTS AND TITHES

It is necessary to set aside *terumot u'ma'asrot* (priestly gifts and tithes) from all produce grown in the soil of *Eretz Yisrael*. How much *terumah* should be set aside for the *kohanim*, and how much *ma'aser* should be set aside for the *leviim*?

“*Ma'aser rishon*” (first tithe) is the *ma'aser* given to the *levi*. The Torah wrote that one needs to give one-tenth of the produce grown. For example, a person who has 1,000 kilos of grapes from which that person is required to set aside *ma'aser rishon* needs to give the *levi* one-tenth = 100 kilos.

As for the *terumah* given to the *kohen*, the Torah does not stipulate how much should be given to him. And truthfully, even if a *kohen* is given just a small quantity of produce the *terumah* obligation would be fulfilled. However, *Chazal* decreed that a person was required to donate at least one-sixtieth of their produce to fulfill the *terumah* obligation. For example, a person who grew 60 kilos of oranges in their orchard would be required to give the *kohen* 1 kilo of oranges as a donation. The Talmud states that whoever desires to give *terumah* generously, will give one-fortieth of their produce. That is to say, out of every forty pieces of fruit, one piece of fruit would be set aside for the *kohen*.

דף ע"א: תרומות ומעשרות

בארץ ישראל צריך להפריש תרומות ומעשרות ממאכלים שגדלים באדמה. כמה תרומה צריך להפריש לכהן וכמה מעשר צריך להפריש ללוי?

“מעשר ראשון”, הלא הוא המעשר שנותנים ללוי, התורה כתבה שצריך לתת עשירית מהפרות. למשל, מי יש לו ארץ קילו ענבים שעליו להפריש מהם מעשר ראשון, צריך לתת ללוי עשירית = מאה קילו.

לגבי תרומה שנותנים לכהן, התורה אינה כותבת כמה צריך לתת לו. ובאמת, גם אם נותנים לכהן מעט פרות, יוצאים ידי חובת מצות תרומה. אולם חז"ל תקנו שצריך לתת לפחות אחד חלקי ששים מהפרות. למשל, מי שבפרדסו גדלו ששים קילו תפוזים, צריך לתת לכהן קילו תפוזים כתרומה. התלמוד אומר כי מי שרוצה לתת תרומה בעין יפה יתן תרומה אחד חלקי ארבעים, כלומר, מכל ארבעים פרות יתן פרי אחד לכהן.

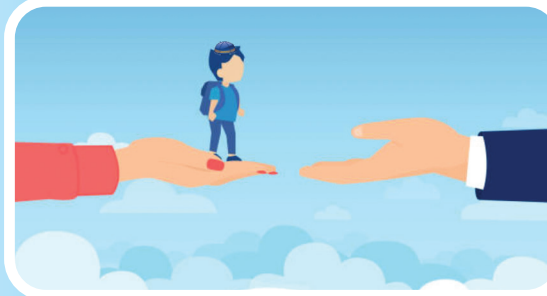
Daf 100: APOTROPOS, GUARDIAN

If a Jew dies and leaves behind assets and small children, the *beit din* (court) appoints an *apotropos* (guardian) who is responsible to take care of the assets until the minor children grow up. Sometimes the *apotropos* must sell a portion of the assets. For example, if a person arrives with a *shtar chov* (promissory note) in hand, on which it was written that the deceased owed that person money. Then, it is necessary to sell one of the assets to repay the holder of the *shtar*.

The Talmud says that if the *apotropos* is about to sell land he is required to announce the prospective sale in the synagogue every day for a month. Why? So that everyone knows the land is for sale, many people will want to buy it, and the *apotropos* will succeed in selling the property for a very high price. However, if the *apotropos* was about to sell a slave, the *apotropos* makes no declaration, just a sale. Why? Because there is a fear that if the slave hears of the impending sale, the slave will run away. Therefore, they sell the slave without publicizing anything.

דף ע"ב: אפוטרופוס

אם יהודי נפטר ומוותר אחריו נכסים וילדים קטנים, בית הדין ממנה אפוטרופוס שאחראי לטפל בנכסים עד שהילדים הקטנים יגדלו. לפעמים האפוטרופוס צריך למכר חלק מהנכסים, למשל, אם בא אדם ובדו שטר חוב שבו כתוב כי הנפטר היה חייב לו כסף, אזי צריך למכר אחד מהנכסים כדי לשלם לבעל השטר.

התלמוד אומר, שאם האפוטרופוס עומד למכר קרקע, הוא צריך להכריז על כך בבית הכנסת במשך חדש ימים, כדי שהכל ידעו שהקרקע עומדת למכירה ואנשים רבים ירצו לקנות אותה.

והאפוטרופוס יצליח למכר אותה במחיר גבוה. אבל, אם הוא עומד למכר עבד, לא יכריז על כך אלא ימכר אותו, זאת מפני שקיים חשש שאם העבד ישמע שעומדים למכר אותו, הוא יברח, ולכן מוכרים אותו מבלי לפרסם את הדבר.

Daf 101: THE OBLIGATION OF MONETARY DEBT

דף ע"ג: ההתחייבות בחוב כספי

A person who borrows money from a friend must repay that debt. Likewise, a person who purchased an object from a friend must pay that friend the value of the item. There is a circumstance in which it is clear to everyone that Reuven never borrowed money from Shimon, never bought anything from him, and yet he still owed Shimon money. **How could such a thing be possible?**

Take note: Reuven met Shimon, and in the presence of two men Reuven said: **“You are witnesses that I owe Shimon 100 shekels.”** Shimon replied, “Why [do you owe me anything]? I do not remember that you borrowed from me or bought anything from me!” But Shimon’s statement will no longer help Reuven. Why? Because Reuven confessed to two witnesses that he owed money, and at that moment, he was obligated to repay that money. **This obligation is called “odeeta” – from the language of admission.**

אדם שלוח כסף מחברו חייב לפרע לו את החוב. גם אדם שקנה חפץ מחברו חייב לשלם לו את דמיו. ישנה אפשרות שלכלם ברור שראובן מעולם לא לוח כסף משמעון ומעולם לא קנה ממנו כלום, ובכל זאת הוא חייב לו כסף. איך יתכן דבר כזה?

שימו לב: ראובן פגש את שמעון, ובנוכחות שני אנשים אמר לו: **“אתם עדים שאני חייב לשמעון מאה שקל.”** שמעון השיב לו: “מדוע? אינני זוכר שלוית ממני או קנית ממני!”, אך לראובן זה כבר לא יעזר. מדוע? מפני שהוא הודה בפני שני עדים שהוא חייב כסף ובו ברגע הוא התחייב בכסף הזה. ההתחייבות הזו מכנה “אודיטא” – מלשון הודאה.

D'VAR TORAH: CHOL HAMOED SUKKOT

דבר תורה: חול המועד סוכות

Regarding all the *mitzvot* of the Torah, there is the rule of *“I’fom tza’ara agra”* (according to the pain, so is the reward), meaning, that the more a person exerts oneself and experiences discomfort in the zeal to perform a mitzvah, the greater the reward for fulfilling that mitzvah. There is one exception to this rule, and that is the *mitzvah* of *sukkah*, in which the law is that “a person who has discomfort is exempt from the mitzvah of *sukkah*.” Why should this be so? Answer: The whole point of the *mitzvah* of *sukkah* is that a person will live in the *sukkah* as if it were their permanent home. A person builds their ordinary home in such a way that they experience a minimum of grief and discomfort in it. When they do experience discomfort, they move to a different room. It must be likewise in a *sukkah*. If remaining in the temporary abode of the *sukkah* causes physical distress, the obligation ceases and a halakhic exemption exists. However, the exempted individual does not reap the reward for remaining in the *sukkah* in the absence of a religious obligation.

בכל מצוות התורה יש בלל – “לפום צערא אגרא”, שמשמעותו היא שככל שהאדם מצטער ומתיגע יותר בקיום המצוה כך שכרו יהיה גדול יותר. לכלל זה יש חריג אחד והוא מצוות סוכה, בה הדין הוא ש”מצטער פטור מן הסוכה”, ויש להבין מדוע דוקא מצוות סוכה נגרעת באשר יש צער בקיומה? התשובה לכך היא שכל עניינה של מצוות סוכה הוא שהאדם יגור בה באלו היא בית הקבע שלו. את ביתו הרגיל של האדם הוא בונה בצורה כזאת שיהיה לו בו מינימום צער ואי נעימות, וכך גם השהיה והמגורים בסוכה צריכים להיות. בשם שאם יהיה לאדם צער בביתו הוא יתאמץ לסלקו ולא ימשיך לגור בו, כך גם בסוכה – אם האדם מצטער זו לא צורת המגורים הרגילה ולכן הוא נפטור ממנה.